

BÁCSKAI HIRLAP

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP.

Előfizetési árak:
Egy évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 4 kr.
Hétfői szám 2 kr.

Nyitott soronkint 20 krajczár.
Szerkesztőség:
Kossuth-utca Vojnich-palotában

Megjelenik minden hétfőn délben, szerdán, pénteken és vasárnap reggel.

Társzerkesztő:
Dr. BLAU GÉZA

Felelős szerkesztő:
Dr. CSILLAG KÁROLY

Főmunkatárs:
DR. RÉVÉSZ ERNŐ

Hirdetési díjak:

a 16 részre felosztott oldalon
egy hely — a 30 kr. kincstári bé-
lyegilletéssel együtt — 1 frt.
1/4, 1/2 vagy egész évi hirdetések-
nél árkedezmény.

Kéziratok nem adának vissza.

Kiadóhivatal:
Kossuth-utca Vojnich-palotában

Bácsmezei közművelődési egyesület.

Nem penditünk meg új eszmét, hanem csak folytatjuk úgy amint annak idejében megkezdettük, a miért is nem akarunk ezuttal általánosságokra kiterjeszkedni, hiszen maga a cím is „Bácsmezei közművelődési egyesület” mindent megmagyaráz.

Jelenti pedig ez a cím azt az eszmét, hogy ennek a nagy és hatalmas vármegyének ilyen egyesülete még nincs és hogy a kor igényei annak megteremtését követelik.

Bács Bodrog vármegye, a Duna és Tisza köznek ez a határozottan megjelölt megyéje nélküli mindaddig az összetartásnak, a nemzeti kultúra fejlesztésének azt a központját, amely hivatva lenne egyrészt a megye speciális érdekeit felölelni, másrészt pedig mint elválaszthatlan egy és tömör testület erejéhez képest hozzájárulni a nagy nemzeti kulturához.

Bács Bodrog vármegyének intelligenciája a hivatott faktor, amely ezt az egyesületet megteremteni fogja.

Teljesen irrelevans körülmény, hogy honnan indul majd ez a mozgalom, de annyi bizonyos, hogy annak megindulnia kellene és a legközelebbi jövő mint kész egyesületet fogja találni a Bácsmezei közművelődési egyesületet.

Még annak sem szabad az egyesület megalkotásánál nagy szerepet játszania, hogy ennek az egyesületnek székhelye Zombor vagy Szabadka legyen.

Földrajzi fekvésénél és mint az ország harmadik városa méltán tarthat igényt arra Szabadka éppen úgy mint, ahogy Zombor mint megyei székhely arra aspirálhat.

Sőt ha az a kérdés okozna csak nehézséget, akkor az egyensúly megtartása szempontjából az egyesület tevékenységi köre megosztható volna a két város között, mindegyiknek ki-juthatna elég a tevékenységből s az eszme mely mindkét helyen egyformán lelkesítené a tagokat a két szomszéd város közötti barátságos érintkezést eredményezné.

Ez a kulturális egyesület nagy teret

találna maga előtt, ahol áldásdus működését kifejthetné.

A magyar nemzeti kultúra pártolója és kifejezője lenne első sorban ez az egyesület, amely semmikor sem vonul vissza amikor az ország közművelődési mozgalmához csatlakozni kell, a mely a magyar nyelv terjesztését tűzve ki zászlajára szembezállna különösen a délvidék idegen ajku nyelv áramlatával és a megye minden érdekét felölelné működési körébe.

Annál fontosabbnak tartjuk a kérdést, mert az egész délvidéken, a hol pedig ily irányú egyesületekre a folyton fenyegető nemzetiségi törekvések hathatós ellensúlyozása végett is égető szükség van, közművelődési társulat még nem alakult, és ha ilyen, nagy vajadások között régmúlt időkben létre is jött, nagy kárára és romlására a magyar kultúrának hamarosan el is aludt, és annak fenmaradását s virágzását a támogatás hiánya és a társadalmi körök elszomorító indolentiája, valamint a gazdasági állapotok kedvezőtlenége lehetetlenné tette.

TÁRCZA.

Perpetuum mobile.

(Genre.)

Írta: Révész Ernő.

Nagy Vörös Péterné sebbel-lobbal állít a házam elé tegnap ebéd után s egy felbontott levelet ad át. Reggel vitte neki a postás. Átszaladtam rajta nagyjából, mert nyilván az a szándéka, hogy megmagyaráztassa magának. El is hiszem, hogy kommentár kell hozzá, mert fiskális küldte neki.

Mertyné azoközben már benne van in medias res; akkor kezdtem csak ráfigyelni mikor az olvasást befejeztem.

— Hígyje el, ténsur, igaz lelkekre mondom, hogy hamisság van a dologban. Semmiféle fajtam nem vásárolt azoknál a Klajn-testvéreknél. Mióta csak eszemet tudom, mindig a Náthánéknál vettünk mindent. Azoknak is megfizetek minden esztendőben, azonnal takarás után. Oszl' ezek a rúgott boltosok nyolczvan pengőt követelnek rajtam!

— De Nagyné! . . .

— Ez a kacabáj is a Náthánéktól való. Igazi selyem. Fogja meg a ténsur. Harmadik esztendeje hordom, azért még ma olyan, mint a szakasztott új, pedig a szent-antali

vásáron meg is áztam benne Szabadkán. A barompiacztul a vörös ökörig szaladtam zuhogó esőben. No, csak fogja meg bátran a ténsur. Oszl' ezek a Klajn-testvérek, hogy nem félnak az istentől! Törjön ki a lábam, ha voltam a boltjukban. Pedig hányszor küldték hozzám az inast, hogy friss portékát kaptak: menjek el hozzájuk. Nem mentem egyszer se; száradjon ki a nyelvem, ha nem igaz, amit mondok. Hát hogy merészelnék azok most rajtam nyolczvan forintot követelni? — De Nagyné! . . .

— A Kaporné kis lánya, a Boris olvasta ki nekem az irásból. Mióta a Julcsámát férjhez adtam, azóta mindent azzal a fruskával olvastatok el. A katona fiam leveleit is ő silibizálta ki. Teremtő atyám, de csak más világ ez a mai! Mink öregek csupa buták vagyunk. Édes ténsuram. Hét esztendő múlt az a csepp jószág és úgy olvas még a kalandárjombul is, hogy kész csuda hallgatni. Kár, hogy nem lett gyerek. Abból még tán pap vagy jegyző is lehetne. Mikor én az ő korabeli lány voltam, kiküldött édes apám — isten nyugasztalja! — a libákat őrizni. Magam is luddá növekedtem föl köztük. Oh, de csak más világ ez a mai, hogy a szegény ember gyereke is tanul. Hanem két vége van a kolbásznak, ténsuram. Rosz más felül

a világ szörnyen. Már maholnap megkönyriti az isten az ágyam szalmáját, szépecske kort értem, de ilyen csufság nem esett még rajtam. Hanem ha úgy kerül a sor: megesküszöm a menybéli boldogságomra, hogy én azoknál az istentelen Klajnéknál nem sok: még egy szoknyára való se vásároltam se pénzért, se hitelbe. Nyolczvan forintot adtak be a fiskáriusnak, nézze csak jól meg a ténsúr. Áldja meg az isten, igazítson utba.

— Lelkem, Nagyné! . . .

— Látja, hogy a szegény embert még az ág is húzza. Pörösködni pedig nem szeretnék a világ minden kincseért sem. Szegény Péterem, ha nem olyan izgága ember, — az Isten panaszkép ne vegye! — más jusba hagyhatott volna bennünket. De bizony jól megfésülték az ügyvédek akárhányszor; hanem hát neki nyavalyája volt a pör. Talán még a déli harangszóért is eltörvénykedett volna. Pedig látja, ténsuram, a ki pörösködik, elalkudja magát az ördögnek nem is holtá utánra, hanem eleven korára. Szép csomó gazdaságunk volt valamikor, hanem az a sok bíró, fiskális mind velünk evett a táliból, hát a vagyon hírtelen olvadozott, mint a márcziusi hó. Aztán, hogy a kántornak beütött a lutri, az én uram is rájárt arra a pokoli praktikára.

Am a mostani viszonyok a kérdés sikeres megoldását kilátásba helyezik, csak az első lökést kell megadni és az eszme rohamosan fog tért hódítani.

Szívesen vesszük, ha ehhez a kérdéshez a nagyközönség hozzászól és az ügyre vonatkozó közleményeket lapunkban mindenkoron ismertetni fogjuk.

Kondor Ottó úrtól, lapunk volt főmunkatársától a következő levelet vettük:

Tekintetes Szerkesztőség!

Értesitem a tek. Szerkesztőséget, miszerint a „Bácskai Hírlap” kötetlékéből, a kiadóhoz intézett levelem értelmében a mai napon kiléptem.

Bármennyire is ez a körülmény a lapnak csupán csak magánügyét képezi, mégis a köztudomássá vált hírlapi támadás a melyet a „Szabadka és Vidéke” személyem ellen intézett, kötelességemmé teszi, hogy hírlapírói reputációm megóvása érdekében, a nagyközönség és a nyilvánosság előtt, kilépésem okát elmondjam és megindokoljam.

A „Sz. és V.” f. évi 46-ik számában a sorok között olvashatóan engem azzal vádolt, hogy a „Bácskai Hírlap” f. évi 19. számában megírt tárczacikkem nemesak tartalomra, de kidolgozásra nézve is, azonos volna azzal a szépirodalmi dolgozattal, a melyet Bogdányi Mór egy 1892-ben megjelent kötetében közölt.

Ez a tárczacikkem még 1894-ben a „Kömármegyei Közöny”-ben jelent meg nagyobb terjedelemben, mely kimaradt rész a „Bácskai Hírlap”-ban csak helysz. ke miatt nem jelent meg,

Megjelent ez a tárczacikkem monológ alakjában „Házassági ajánlat” cím alatt még 1895-ben, Vass József fővárosi könyvkereskedő kiadásában s elő is adatott a fővárosi nagyközönség előtt ugyancsak még 1895-ben a „Magántisztviselők Országos Nyugdíjgyesületének” hangversenye alkalmával ott, a hol számtalan író, művész és olvasott ember volt jelen, s ezek között egy sem akadt, a ki a plágium súlyos vádjával illetett volna, ehhez

De bizony kerülte a szerencse. Nem is csuda, hogy legvégül neki adta magát az itálnak. Aztán mikor egy-egy kicsit becsudálkozva jött haza, kijutott a kityomnak is. De azért bár meglebbe még, eltűrném a keze verését édes örömet, mert olyan az özvegy asszony, mint a letörött gally: viszi a szél a merre akarja. A jegyző úr megígérte még akkor, mikor a hagyatékot jött el fölírni, hogy a flam hazajön a katonaságból: de bizony eddig semmi se lett abból. Nyilván várnak azok az urak valamit.

Meg-megdörzsölte a hüvelykét a mutatóujja hegyével.

— Hiszen csak lenne miből! De látja, ténsuram, hogy mindenfelől színek, húznak. Tegnap mult egy hete, hogy a porcióért egzekváltak meg. A házrul való porció is én rám van telekölve. Meg ismndtam magyarosan az esküdtnek meg a végrehajtónak, hogy inkább magamra gyujtom a házat, mégse fizetek. Hát — gondolja csak föl a ténsur — azok most engem beadták a törvénybe, holnap kell a járásbíró úr előtt megjelennem. Tán jobb volna, ha szép szóval visszahuzatnám a panaszt. El is mennék a jegyző úrhoz, de mikor egyszer azt sohase lehet jó kedvibe érni. Hej, pedig választás előtt a meghatalmazások végett ugyancsak kenegette

a kvalifikálhatlan rágalomhoz egy „Szabadka és Vidéke” című papiros és egy korlátolt elméjű „Blitzweiss Kóbi” kellett.

Ezen cikk megjelenése után én teljesen tisztában lévén magammal, hogy soha senki másnak az irodalmi dolgozatát saját nevem alatt meg nem jelenttem, tisztában lévén azzal, hogy a mi az irodalomban nem egyszer fordul elő, miszerint egyik írónak a cikke a másik író cikkének tartalmával találkozhatik ugyan, de ugyanazon eszmének leírásából mégis csak az igazi szakértő megállapíthatja azt, hogy mindkét dolgozat egymástól független: nyugodtan néztem az igazság kiderítése elé annál is inkább, minthogy Bogdányi Mórnak sem ezen, sem más szépirodalmi dolgozatát ez életben sohase olvastam.

De még mielőtt a „Sz. és V.” cikke megjelent, tudomásomra jutott, hogy a nevezett lapnál ebben az irányban támadás készül ellenem.

Egyetlen egy lépést sem tettem arra, hogy a cikk megjelenését meggátoljam és pedig azért, mert magammal teljesen tisztában voltam és vagyok jelenleg is, daczára annak, hogy a véletlen úgy kedvezett a „Sz. és V.” cikkkezőjének, hogy a két cikk közötti részbeni hasonlatosság feltalálható ugyan, de ez csak egyetlen egy epizódban fordul elő. A mese közt azonban oly különbség van, mint a „Mont Blanc” és a telecskai domb között.

Mindezek daczára a tek. szerkesztőség tegnapelőtt számában, egy olyan nyilatkozatot tesz közé, a melyben ugyan elég kegyesen és nagylelkűen azt tétélezi fel, hogy a Sz. és V. vádja valótlan, mindazonáltal nem egy kívül álló s ez ügyben teljesen független bíráló bizottságra bízván az ügyet, már ezen nyilatkozattal prejudikál az igazságnak és szigorú vizsgálattal sziveskedett engem megfenyegetni.

Ennek a vizsgálatnak még ezek után is alávetem magamat, de eddig is levontam a konzekvenciákat s a tek. Szerkesztőség kötetlékéből kiléptem.

Én azt hiszem, hogy egész szabadkai műkódésemmel elég tanujelét adtam annak, hogy

hájjal az özvegy-asszonyok hátát. De most elfordul tőlünk, mint a kemencétől nyáron. Akkor még meg volt a jussa az özvegy-asszonyoknak; de az urak, a törvénytevők azok megirigylették tőlünk. Hanem fizetni nekünk is muszáj; rogyásig. Én teremtöm, nem lehet ennek jó vége; e miatt a nagy porció miatt utóbb is el kell a világnak pusztulni. Aztán még újból szopott adóssággal rotanának. Nagy summa az, az istenért! Nyolczvan forint!

— De Nagyné hiszen . . .

Kijött a feleségem. Nagy Vörös Péterné rám se figyelt, hanem annak folytatta a lamentációt.

— Kezét csókolom, édes ténsasszony. Az Isten is megáldja, szóljon egy jó szót a ténsurhoz, hogy igazítson engemet utba. Azok a krisztustalan Klajnok — képezje el, ténsaszony, csókolom kezét — átadtak a fiskariusnak. Nyolczvan forintot követelnek rajtam, pedig sohase vettem náluk még egy fejkenődöt sem. Mikor a Julesámat férjhez adtam. őt is Nátánéknál ruháztam ki. De csakugyan igaz is!

A homlokára ütött, mint a kinek most jut eszébe valami.

— Éppen a lakadalomhoz való virágot vetűk a násznapok részére a Klajnéknál, mert

a nagyközönség, a melynek mint a nyilvánosság előtt működő hírlapíró beszámolni tartoztam, eljárásomat indokoltan fogja táálni. Kérem jelen soraimnak szives közzétételét b. lapjukban. *)

Kiváló tisztelettel s kartársi üdvözléttel

Kondor Ottó,

hírlapíró

a „Bácskai Hírlap” volt főmunkatársa.

Kelt Szabadkán 1897 november hó 16 án.

A „Szegedi Napló” Szabadkáról.

Korhecz Jancsi kollegája.

— Merénylet egy kir. alügyész ellen. —

Ez a megtisztelő czimezés leginkább ráruházható a szabadkai legujabb országos skandulum azon hősére, aki a magyar közigazgatásban ottan rendőrbiztosi állást visel (most felfüggesztett állapotban) és örvöngő ittasságában a minap hallatlan merényletet intézett egy kir. alügyész ellen.

A lapok röviden közölték ezt a még Bácskából is hihetetlenül hangzó skandalumot, azonban korántsem tudta meg a nyilvánosság az igazat, ahogy az eset lefolyt, a részleteiben, amik olyan szép dolgok, amik ellen a muszkák is tiltakoznának, ha rájuk fogná valaki.

Milyen jól hangzik az egész így röviden is.

Egy rendőrbiztos az örülttség lerészegedve megtámadja nyilvános helyen a kir. alügyészt és minden ok nélkül — elfogatja. — a város-házi fogságba kísérteti és lezaratja.

Ehhez képest a szabadkai rendőrbiztos hirhedt kollegája, Korhecz Jancsi, a volt petrovozellői rendőrfőnök jámbor és szelíd férfiú volt, mert ez legalább ártatlan embereket nem bántott. Csak Csonka Bálintéknak s társainak asszisztált.

A hallatlan eset feyítő része már itt van a szegedi kir. táblán. Maga a kir. főügyészsg tette meg e vakmerő rendőrbiztos elien a megtorló lépéseket. Ezen kívül persze folya-

*) Minthogy Kondor Ottó úr a „Szabadka és Vidéke” által ellene intézett támadásból kifolyólag a konzekvenciákat maga részéről levonta és a „Bácskai Hírlap” kötetlékéből kilépett — lapunk szerkesztősege minden erre vonatkozó megjegyzés és intézkedéstől alól fölmentve érzi magát.

amott nem volt kedvünkre való. De az a kis virág legfőlebb öt hatos áru ha lehetett. Meglehet csakugyan, hogy azért elfelejtettem a pénzt elküldeni, mivelhogy, kérem szépen, azokat sem én magam személyesen vásároltam.

Nagy Vörös Péterné egy pillanatra megállt gondolkodni, hogy tisztába jusson a virágügygyel.

Erre aztán elkövetkezett az én időm is. Most vagy soha!

— Hiszen a levélben csak nyolczvan krajczárt követel az ügyvéd magától, nyilván azért a virágért. Rosszul olvasta az a Boris lány forintnak.

Nagyné nehezeltve nyult a levél után.

— Ejnye, hát miért hagyott engem a ténsur ilyen sokáig rimánkodni? Miért nem mondta meg mindjárt, hogy miben áll a dolog? Nojszen, nagyra lehet a tanító azzal a lánynyal is! Igaz, hogy mi öregek még annyit se tudunk. Csokolom a kezét ténsasszony! Isten áldja meg ténsur. Már mi ilyen ostobák gyanánt halunk meg.

A gimnazista flam homlokát törölgetve jó ki a szobából s valami ivet kínálgat.

— Végig hallgaltam az egész siralmat az ablakon át és lestenografáltam. Derekasan kiizzasztott, — pedig első díjat nyertem a gyorsírásból.

matban van a fegyelmi vizsgálat is, melynek feltétlenül elcsapatás lesz a vége.

Az iratok, a vallomások arról, ami ebben az eléggé el nem ítéhető botrányban történt, igen sötét és szomorú képet mutatnak a szomszéd város rendőrhatalmái berendezéséről, amiről különben eddig se volt senki jó véleményével azok után, akik az ottani közrendészeti állapotokról a szabadkai lapok és tudósítások útján a nyilvánosságra jutnak. Ugyanez a rendőrség az, mely eltűri, hogy a színházból vidám urak csapásként csúszjanak, előadások alatt pezsgős palackokat durrogatnak a páholyokban és ha épen valamely előkelő fiatal urnak úgy tetszik, föl is szól a színpadra a hölgyekhez. Ez nem igen ritka előadás ottan. Csak a múlt héten ismétlődött ismét.

Ennek a derék és a kötelessége tudatában levő jeles rendőrségnek a méltó tagja az a biztos, a kiről itt szó van és akinek nem a hatalom való, hanem kényszer-zubbony.

A vakmerő merénylet történetének hitelei adataiból írjuk a részletekről ezeket:

A támadás és elfogatás a Bárány vendéglőben történt és ezt igen rövid szóváltás előzte meg. A rendőrbiztos részegen, mint a csap és garázdálkodva, mint egy örült akrobata a vendéglő egy asztalánál duhajkodott néhány czimborájával és egy közeli asztalnál foglalt helyet Debreczeny kir. alügyész, akit csak nemrég neveztek ki ide Szegedről ezen hivatalába. Az ügyész olvasott, rá sem hederítve a részeg kompániára. Egyszer csak megüti valaki az újságot a kezében és ráförmed vadul és sértőn;

— Ugy-e te zsidó vagy?

A rendőrbiztos ur volt ez, a részeg porkoláb alak, aki ott forgatta az öklét a levegőben.

A kir. alügyész látván az embert, megvetéssel fordult el tőle, nem méltatván feleletre.

Ez dühre ingerelte a hatalmas szabadkai Frosch urat, elkezdte sértegetni a kir. ügyészt olyan módon, hogy szó nélkül nem hagyhatta. Az ügyész rendreutasította a biztost, aki erre támadt csak fel az egész korlátlan hatalmával.

Beugratta a rendőreit és megtette azt, a mit a legsötétebb időkben se merészeltek megcselekedni a Becsky Bandik és Korhecz Jánosik: elfogatta a kir. ügyészt és örült botrány közepette az igazságszolgáltatás egyik tisztviselőjét végigkísértette az utcán, a városházára hajtatta, ott elzáratta, mindezt megcselekedhette anélkül, hogy valaki ellene szegülni merészt volna, hogy a hallatlan brutalitásban és a személyes szabadságnak felháborító megsértésében valaki megakadályozta volna.

De egyéb is történt ami megdöbbentő világot vet a szabadkai rendőrségi viszonyokra.

Az az ember három óra hosszágú daczols hatott mindazokkal, a kik a letartóztatott kir. ügyész szabadon bocsátásáért lépéseket tettek. Három óra hosszágú volt ugyanis Debreczeny kir. alügyész az ittas rendőrbiztos rabja és ekkor alig bírták a törvényszéki elnök közbenjárására is a kezeiből kiszabadítani.

Ez történt és a vallomások szerint így történt s az erről szóló irásokat felháborodással olvasták e héten a szegedi kir. táblán.

Rablási kísérlet Ó-Becsén.

Saját tudósítónk távirata.

Ó-Becse, 1897. november 16.

Ó-Becse lakosságát tegnapelőtt este lázas izgalmosságra hozta egy vakmerő rablási kísérlet, melyet Freund József ó-becsei földbir- tokos és gőzmalomtulajdonos családja ellen ismeretlen tettesek elkövettek.

Hétfőn este 6 órakor Freund József cselédje gyanútanul dolgozott a konyhában, midőn mint a menyköcsapás előtte termett hat álar- cos ember, közülük töltött pisztolyal.

A megremült leányzó segítségért akart kiáltani, de a rablók őt ártalmatlanná teendő, egy nagy pokróccsal leütötték s a magával tehetetlen leányt kegyetlenül ütlelni kezdték.

Mig a rablók egyrésze a cseléd leányt igye- keztek ártalmatlanná tenni, addig a másik része a belső szobában egyedül levő Freund Józsefét támadta meg s mellének szegezve a töltött pisztolyt, pénzt követeltek.

Freundné azonban nem vesztette el lélekje- lenlétét s daczára a halálos fenyegetésnek, segítségért kiáltott.

A segélykiáltásokat szerencsére a szomszé- dok meghallották, s felfegyverkezve segítsé- gére siettek a megtámadottaknak.

Az álarcos rablók azonban be sem várva a segítségül jövő szomszédokat, hátrahagyva egy töltött pisztolyt, üres kezekkel megszöktek.

A merénylet előtérbe idejében a ház ura, Freund József lakásától távoleső gőzmalomban tartózkodott s csak a városban villámgyorsan elterjedt hír folytán tudta meg a családja és vagyona ellen elkövetett merényletet.

Mire lakására ért övének segítségére, a merénylők már eltűntek.

A rendőrség hivatását Ó-Becsén ugylátszik nagyon kedélyesen fogják fel, mert a hozzánk érkezett hírek szerint Ó-Becsén a betörések rablások ugyszólván napirenden vannak és a rendőrök mindennek daczára az éber figyelem helyett valahol a messze távolban tanyáznak.

Ajánlatos lenne mindenesetre ilyen körü- mények között, ha az ó-becsei közönség vigyázna a rendőrségre, mert ma-holnap könnyen megeshetik az is, hogy álarcos vagy álarcz nélküli rablók az ó-becsei rendőrséget is elrabolják.

Különfélék.

— **Meghívó.** A szabadkai delegáció 1897 évi december hó 4 én este 8 órakor a Pest szőlőda nagytermében ifj. Frankl Istvánné urnő szives közreműködésével „Házi dalestélyi rendez, melyre az egylet t. tagjait és a n. é. közönséget tisztelettel meghívja a rendező bizottság. Az egyesület tagjai ezen estélyre belépti díjat nem fizetnek. Belépti jegyül a f. évi tagsági igazolvány szolgál, mely a belépésnél fölmutatandó. Nem tagok részére jegyek Decsy Dezső és Szilberleitner Ferencz urnaknál december 4-ig 1 frtért kaphatók. A kik tévedésből meghívót nem kap- tak, sziveskedjenek Decsy Dezső vagy Szilberleitner Ferencz urakhoz fordulni.

— **A „Szabadka és Vidéke“** a legutóbbi számában minősíthetetlen durvasággal ront neki a „Közönyvtár?“ címmel lapunk há- sábjain megjelent cikknek. — Szives készséggel állunk helyt a magunk véleményeért és ha a nyilvánosság más organuma tárgyi- lagos eszmecserét provokál, nem térünk ki előle, ha a közügynek hasznára válik. Azt azonban nem tekinthetjük hivatalunknak, hogy nyelvtörtelemekre, az izés és neveltség legelemibb reguláinak fityvet hányó kamasz- kodásokra reagáljunk. Nem tesszük ezt a jó- vőben sem; mert ha ezt a mezőt akartuk volna kultiválni, főltelleges lett volna szaporítani a Szabadkán napvilágot látó hírlapok számát. Teljesen átengedjük a teret a Szabadka és Vidékének.

— **Piros Józsi Budapest.** Vannak Sa- badkának kellemes specialitásai is és ezek

között bizonyára első helyet foglal el a Margit sziget hírneves zenésze **Piros Józsi**. De mi- sajnos csak keveset élvezhetjük az ő művé- szetét, mert már évek óta pártolás hiányában másutt keresi kenyerét. Most Budapesten az „Emke“ kávéház vendégeit gyönyörködötti játékaival. Ideje volna hogy a jókedvű szabad- kai társaság még áldozat árán is itt tartaná az országos híru hegedűvirtuózt.

— **Öngyilkosjelölt minden áron.** Illés Ká- roly madarasi illetőségű elzüllött egyén teg- napelőtt minden körülmények között öngyil- kossággal akart véget vetni életének. De hisz nem csak a megéléshez, a meghaláshoz is sze- rencse kell. Ez a szerencse nem kísérte őt akkor amikor a legnagyobb erélyiével meghalni akart, választván a halálnemek közül a legzomoru- rubbat a vízbehalást. Ez éppenséggel nem akart neki sikerülni, mert két rendőr akkor fogta meg amikor a kutba akart ugrani. Be- is kísérték a kapitánysághoz, ahol a kapitány hiába magyarázta neki azt, hogy a társada- lomnak is van jussa beleszólni abba, hogy valaki meghaljon — ő megmaradt elhatáro- zásánál és a legünnepélyesebb formában kijelentette, hogy ő minden áron meg fog halni még ha ez az elhatározása életébe is kerül. A rendőrség miután a szerencsétlen ember- nek se lakása se foglalkozása nincs Madaras községbe toloncoltatta el. Valószínűleg epi- lepsiában szenved.

— **Késelő czipészségéd.** Egy Martinek nevű czipészségéd, aki Thürzó helybeli czipésznél van alkalmazva, tegnapelőtt esti 9 órakor nagyban gyakorolta magát a késelésben, a mely spórtinak az árát azonban nagyon drágán fogja megfizetni. Veszedelmes kedvtelésének ugylátszik emberáldozata is lesz, mert Király Jánost életveszélyesen megszurta. Ezenkívül haragja Horváth János ellen is fordult, a kit szintén megkéselt, de nem annyira veszélyesen mint az előbbi. Király Jánost életveszedelmé- ben a közkorházba szállították. A tettes me- nekülni akart, de az őrjárat a mely épen a tett színhelye körül czirkált elfogta s átadta a kapitányságnak, ahonnan azonnal az ügyész séghez lett átszállítva.

— **Kedélyes rendőri ellátás.** Bkityen nem nagyon akart imponálni a rendőri tekintély Grúts Ivónak. Összetűzött valahogy egy Mamuzsch Antal nevű rendőrrel de ezzel az ügy nem volt befejezve, mert amikor a rendőr eltávozott Grúts hátulról elkapta a rendőr puskáját és úgy ellátta, hogy az orvos a súlyos testi sértést állapította meg. Ilyen kedélyes ellátásban részesítette Grúts ur a hatóság közegét, amiért is a csendőrség jónak látta az eljárást ellene folyamatba tetelni.

— **Tűz.** F. hó 15-én hajnali 3 órakor Ha- tala István csantavéri lakos szállása kigyuladt és leégett. A tüzet az okozta, hogy az egerek a füstvezetőt keresztül furkálták, s a padozatba a nád közé bekapott a tűz; a kár jelentékeny.

— **Kisszapári vigéckaland.** Kisszapár nem dicsekedhetik éppen azzal, hogy utcá- nak nevét tucatszámra rendeli meg, de an- nál is inkább dicsekszik azzal, hogy tulaj- donképen ott élveledni nem lehet, mert csak egy utcája van. Eobe az utcába ért a héten mint levelezőnk tudosit, egy utazó, a ki a legfinomabb jéger ingekben utazott. Kissza- párra kerülni nem éppen valami nagyon kellemes dolog, de annál kellemesebb, ha az ember oda sötét éjjel érkezik. A mi jéger ingekben utazó vigéczünk is ilyenkor került oda és miután Kis-zzapáron még nagyon ritkán volt, azt a batorságot vette magának, hogy egy ottani atyafitól azt kérdezte, hogy

melyik utcában lakik X. ur. A felelet nem igen elégitette ki a mi utazónkat, mert a megszólított férfi olyan mozdulatokat tett, hogy az utazó csak a gyors menekülés árán menekült a balcsét elől. Az utazó schlusstot mondott és a jéger ingek elárúsítására való tekintet nélkül hagyta ott minden jegyzés nélkül a kedélyes községet.

— **A Telefon.** **Hirmondó** városunkban is elkezdte az előfizetők gyűjtését. Az életrevaló vállalat, melynek képviselője helyben **Karsai Bertalan** a legnagyobb valószínűség szerint városunkban is tért fog hódítani, mert nemcsak szórakozásul fog szolgálni, de egyáltalán a nevezetesebb országos híreknek is gyors és autentikus terjesztője lesz. A vállalat külön füzetben írja meg az előfizetési feltételeket, amely könyvecske már már kézzel jár a városban.

A közönség köréből.*)

A fejetlen villamos.

Egy helybeli atyafi a múlt napokban esti szabadidejét a villamoson óhajtotta eltölteni, de csaknem vesztére, mert két kocsi kishián összeütközött. A dolog ugyanis úgy történt, hogy ezen honpolgár este midőn az irodai munkától megszabadult, a kápolnánál felült a villamosra, hogy a zombori kapuig visszaviszta zónázik, gondolva: „nem a világ 10 kr, mert ennyibe került volt a mulatság. A zombori kapuig szerencsésen eljutott, visszafelé azonban csaknem elrémült midőn hirtelen megállt a villamos, mert bár meg is kellett állnia, mivel egy másik — zombori kapu felé haladó — villamoskocsi erős zakatolással szembe jött, mely szintén észrevéve a dolgot, 10 lépésnyi távolságban ugyan csak megállt.

Persze a dolog vége az lett, hogy a városba haladó kocsi visszamenesztett a zombori kapunál levő váltóra s csak így folytathatta tovább utját. A helybeli atyafi azután szerencsét kívánva a villamosnak a Pest szálloda előtt leszált s meggondolva a bekövetkező karambolozást megfogadta, hogy bizon nem kíván többet az ilyen szórakozásból, mert ha a két kocsivezető éleslátással nem birt volna, ma már árvákról is kellene gondoskodni. A vállalatnak Ajánljuk az igazgatóság figyelmébe, hogy számítással indítsa útnak kocsijait.

S Z I N H Á Z.

Az öreg. Szombaton, nov. 13-án Follinus Aurél kitűnő vígjátékában gyönyörködünk. Sok eredeti ötlet mulatságos félreértések és

* Ezen rovat alatt közérdekű felszólamlást díjtalanul közlünk. A felelősség a beküldőt terheli.

viszás helyzetek kötötték le mindvégig figyelmünket. Ajánljuk az igazgatónak, hogy a páros számra bérlők kedvéért mutassa be újra a darabot. Bizonyára köszönettel adónak érte. Az összes szereplők kitűnően voltak diszponálva és az előadás folyékonyan ment.

A Sárga csikó, Csepreghy Ferenc ismert népszínművét vasárnap, nov. 14-én adták. Mint minden énekes darabot, úgy ezt is kifogástalanul játszották. Az egész előadásról dicsérettel kell megemlékeznünk.

Czelesztin Apó operette újdonság hétfőn, nov. 15-én került színre. A meséje bolondság. De nem is kivánhatjuk, hogy az operette szövege a jó zenével párosulva, jelentkezzék, mert ez a legnagyobb ritkaságok közé tartozik.

Czelesztin apó két millió frank vagyonát azon feltétellel hagyja az ujdonsült Pontailach báróra és vejére, ha ezek félévig beállanak a „Tyukketrecz“ korcsmába és azzal, hogy a vendégeket kiszolgálják, bebizonyítják, hogy a nagy vagyon nem tette őket elbizakodottá. A hatodik hónap utolsó estéjén megjelenik a közjegyző, hogy a feltétel betartását konstataálja. A báró azonban, hogy a világ valamikor ki ne nevesse, álszakált és álnevet használ. Elisik az örökségtől. A leányuk hozományára vadászó Gontrán vicomt lemond, mikor megtudja, hogy Klementin kipotytyant az örökségből.

Pontailach báró mérgezésben kidobja az ablakon Czelesztin apó szobrát. A szobor eltörik és kihull belőle egy pótvégrendelet, mely szerint az örökség a báró leányát Klementint illeti. Klementin aztán férjhez megy a szegény Gusztávhoz, kit régebben szeret.

Az operette zenéje fülbemászó. Minden áriát könnyen folfog az ember és szinte örül a szép muzsikának. A legügyesebb azonban a „Lariletto“ dal, melyet mindnyájan ismerünk.

Sugár Aranka, a Klementin szerepében, igen bájos volt. Behizelgő hangon énekelt és minden szavával elvarázsolt, magával ragadott a csendes ábrándból a legerősebb hangemelkedésig. Játéka is nagyon rokonszenves volt. Az egész közönséget lelkes tapsra készítette mai játékával. Sugár Aranka teljesen megnyerte a színházlátogatók oszhatlan tettségét és ebben nem kis része van a larilettonak.

Ferenczynek nem volt alkalmas szerepe s így nem is tüntette ki magát. Ellenben a Lomniczy Pár jól megállotta helyét.

Törvényték.

Bajmoki csendélet. Holzhacker Boldizsár bajmoki földműves a minap éppen akkor ta-

lált hazaérkezni a földjéről, amidőn a szomszédságban lakó Pinz Ádám és Csant Mihály gyerekei az ő udvarán játszadozó gyerekekre görönggyel hajigálózta. Holzhacker Boldizsárt kihozta az eset a flegmájából, sietve áteszközölte magát a hajigálózó gyerekek közé. Ezek nesztét véve a bajnak a kamrába menekültek s magukra reteszelték az ajtót. Holzhacker Boldizsárnak nem imponált a závar: rántott rajta és ő maga a kamrában állott, a gyerekek ellenben főszaladtak a padlásra. Holzhacker Boldizsár utánnuk igyekezett, s — amit előbb kell vala közölnünk — ostort hordozva a kezében. A Csant és Pinz család ivadékaiknak nem volt módjuk tovább menekülni. Egész egyszerűen azért, mert a padlásról tovább sehová sem vezet főljárás.

Holzhacker Boldizsár galléron ragadta (tehát a szepegő gyerekeket, szám szerint négyet, és amúgy isten igazában elverte őket ott, ahol legtöbb a hús rajtuk. És mint aki dolgát jól végezte: elhallagott. Ahogy a Pinz és Csant ivadékok atyái hazaérkeztek, elvezették síró magzataikat az orvoshoz, aki megtapogatta őket ott, ahol legtöbb rajtuk a hús. Látá, hogy kolbászokat vert ki rajtuk Holzhacker Boldizsár, aki nem hentes és mégis kolbászokat produkált művésziessébben mint a hentesek, akik a kolbászokat nem ostorral készítik. Az orvos igazságot adott a kolbászokról a Csantok és Pinzcek apáinak; amely igazságot a polgári életben vízi reportnak neveznek.

A Pinzcek és Csantok apái ügyvédhez vittek ezt az „igazságot“, ez a bírósághoz terjesztette be, a bíróság pedig Holzhackert pénzbüntetésre ítélte, mert megveré a Pinz ivadékokat és nyolcz napi fogházat mért reá, mivelhogy a Csant gyerekekre kolbászokat teremtett oda, ahol legtöbb rajtuk a hús.

A Csantok és Pinzcek apái megnyugodtak az ítéletben, Holzhacker Boldizsár pedig megfőlebbezte. !

Dr. MILKÓ orvos

lakását f. évi november hó 1-től

I. kör Vesselényi-utcza 33. sz.

dr. BIRÓ KÁROLY ur
palotájába helyezteát.

Minden hirdetés beiktatása legalább 50 krba, 20 szóznál többre terjedő hirdetésnél minden szó 2 krba, vastagabb betűkből 3 krajczárba kerül.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az apró hirdetések előre fizetendők; a hirdető félnek nevével vagy lakcímével ellátott hirdetések után 30 krajczár bélyegilleték külön fizetendő.

A „Bácskai Hirlap“

apróhirdetési rovata ugyszólván az egyetlen tér ahol Bács-Bodrog vármegyének közönsége sokszor a legsürgősebben keresett fölleli, mert mindenki aki ajánlkozik valamely állásra

a „Bácskai Hirlap“

apróhirdetési rovataát.

a „Bácskai Hirlap“

apróhirdetési rovataát.

a „Bácskai Hirlap“

apróhirdetési rovata által azok kifejezéséhez módot talál, — mindezek nélkülözhetlenné teszik előbb több mindenkire nézve

a „Bácskai Hirlap“

apróhirdetési rovataát.

Örökre fogad

egy 6-7 éves rom. katolikus leánygyermeket egy idős özvegy asszony, ki már két kis leánykát nevelt fel. Nevét a kiadóhivatalban tudhatni meg.

50 frt

annak, ki egy végzett, családós ember részére állandó hivatalt szerez. Fizetési feltételek szerények. Képzettségéről bizonyítvány áll rendelkezésre.

Villanyos

csengő, házi villany berendezést és minden e szakba vágó dolgokat jutányos áron eszközöl egy technikus, Ozim a kiadóhivatalban.

Drága nagysád!

Őn bizonyára tudni fogja hogy e sorok önt érdeklik, ha fel-említem a 3. számú villanyos kocsit, az argusi szemekkel örködő papát és a „Bácskai Hirlap“ apróhirdetések rovatát. Ha pedig mindezt tudja, úgy kérem részesítsen engem azon megtisztelő kegyben, adja tudtomra e lap útján, miként és hol ösmerkedhetem meg legkönyebben k. papájával? Irjon em „Kiváncsi“ névre.

Szórakozásul

Ösmeretséget szeretnék kötni oly nővel, ki az irodalom terén tájékozottsággal bír. Szívesen lépek azonban olyannal is ösmeretségbe, kinek társasága kellemes modor által pótolja az irodalom hiányait. Részméről az udvariasság a fő. Kik ez ösmeretséget öhajlják, szíveskedjenek a kiadóhivatalba „Francia“ czim alatt levelet intézni.